

Thodory Csaba

Környezetvédelmi törvény, Vízügyi törvény tartalma

A követelménymodul megnevezése:

Víz- és szennyvíztechnológus és vízügyi technikus feladatok

A követelménymodul száma: 1223-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-028-50

KÖRNYEZETVÉDELMI TÖRVÉNY TARTALMA

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Ön a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség munkatársa. Azt a feladatot kapta, hogy technikus szakon tanuló diákok részére – a rendelkezésére álló órakeretben – ismertesse a hatályos környezetvédelmi törvény tartalmát.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A hatályos környezetvédelmi törvény:

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

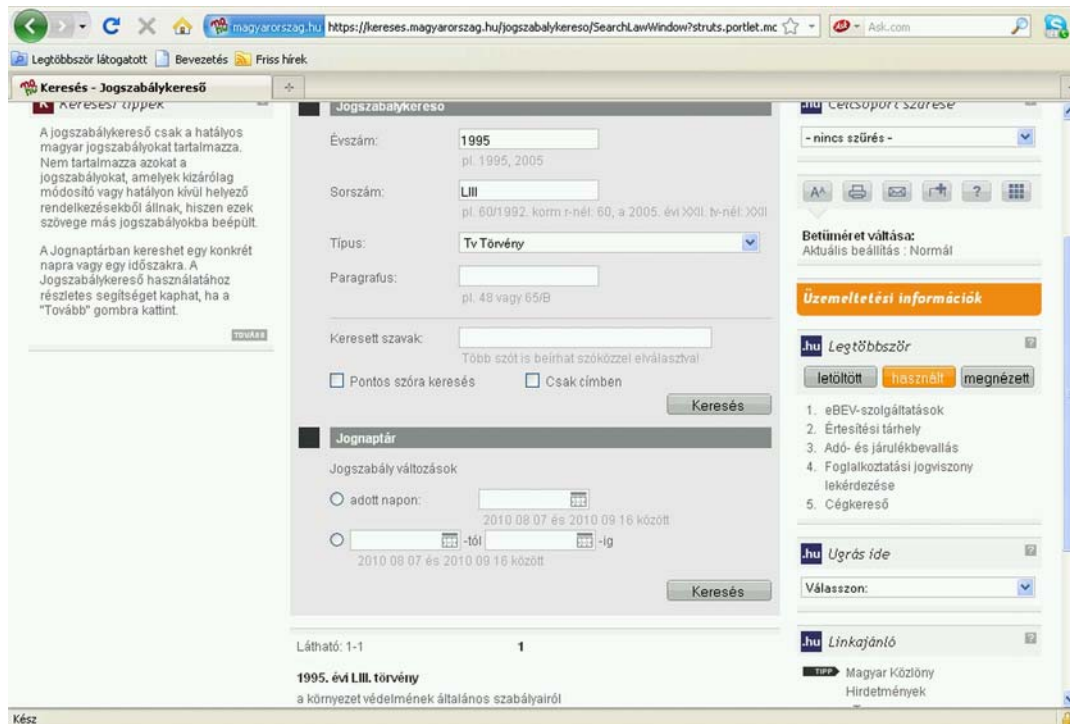
Az interneten lehetőségünk van a naprakész információk megszerzésére, így a hatályos jogszabályok elérésére is.

Hatályos magyar jogszabályok letölthetők a következő címről: <https://magyarország.hu>

Felhívom a figyelmet.

MINDIG NÉZZÜNK UTÁNA A HATÁLYOS JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOKNAK!

Töltsük le gépünkre a jogszabályt!

1. ábra. Képernyőkép a jogszabálykeresés után (1995. évi LIII. törvény)

Amennyiben a téma megismeréséhez szükségesnek tartjuk, nyomtassuk ki a törvényt!

Tekintsük át az **1995. évi LIII. törvényt**, mely az alábbi tíz fejezetből áll:

- I. Fejezet ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK
- II. Fejezet A KÖRNYEZETI ELEMELK VÉDELME ÉS AZ ELEMELK VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK
- III. Fejezet A KÖRNYEZET VÉDELMEÉT SZOLGÁLÓ ÁLLAMI TEVÉKENYSÉG
- IV. Fejezet A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK KÖRNYEZETVÉDELMI FELADATAI
- V. Fejezet A KÖRNYEZET VÉDELMEÉNEK MEGALAPOZÁSA
- VI. Fejezet A KÖRNYEZETVÉDELEM GAZDASÁGI ALAPJAI
- VII. Fejezet A KÖRNYEZETVÉDELMI IGAZGATÁS
- VIII. Fejezet A NYILVÁNOSSÁG RÉSZVÉTELE A KÖRNYEZETVÉDELEMBEN
- IX. Fejezet FELELŐSSÉG A KÖRNYEZETÉRT
- X. Fejezet ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A jogszabály tartalma címszavakban:

- a törvény célja
- a törvény hatálya
- kapcsolódó külön törvények szakterületei
- alapfogalmak
- a környezet védelmének alapelvei
- a környezeti elemek védelme
- a környezeti elemeket veszélyeztető tényezők
- az állam környezetvédelmi tevékenysége
- az Országgyűlés környezetvédelmi tevékenysége

- a Nemzeti Környezetvédelmi Program
- a Kormány környezetvédelmi tevékenysége
- a környezetvédelemért felelős miniszter feladatai
- a környezetvédelem érvényesítése a szabályozásban és más állami döntéseknél
- az Országos Környezetvédelmi Tanács
- a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatai
- a környezetvédelem tervezési rendszere
- a Nemzeti Környezeti Térinformatikai Rendszer
- a környezetvédelmi információs rendszer és tájékoztatás
- a környezeti adatok bejegyzése egyéb nyilvántartásokba
- a környezetvédelmi kutatás, műszaki fejlesztés
- a környezeti nevelés, képzés
- a környezetvédelem gazdasági alapjai:
  - a központi költségvetés
  - környezetvédelmi alap célfeladat fejezeti kezelésű előirányzat
  - települési önkormányzati környezetvédelmi alapok
  - a környezet használata után fizetendő díjak:
    - környezetterhelési díj,
    - igénybevételi járulék,
    - termékdíj,
    - betétdíj.
- a környezetvédelmi igazgatás:
  - adatkezelés
  - környezetvédelmi hatósági együttműködés
  - a környezethasználat feltételei és hatósági engedélyezése:
    - előzetes vizsgálati eljárás, előzetes konzultáció
    - a környezeti hatásvizsgálati eljárás
    - az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás
    - határozatok
    - az egybefoglalt környezethasználati engedély
    - a környezethasználat bejelentése
    - környezetvédelmi felülvizsgálat
    - a környezetvédelmi teljesítményértékelés
    - a felülvizsgálat és a teljesítményértékelés közös szabályai
    - környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS)
    - változás-bejelentési kötelezettség, ellenőrzés
    - a környezetvédelmi közigazgatási szervek hatósági eljárásának különös szabályai
  - anyagok, termékek és technológiák környezetvédelmi minősítése:
    - határértékek
  - szakértői tevékenység
  - végrehajtható határozatok
  - eljárási költségek
  - felügyeleti díj
- a nyilvánosság részvétele a környezetvédelemben

- felelősség a környezetért:
  - a jogi felelősség általános alapja
  - közigazgatási jogi felelősség
  - kártérítési felelősség
  - környezetvédelmi bírság
  - környezetvédelmi megbízott
  - az ügyész szerepe a környezetvédelemben
- záró rendelkezések

Összefoglalás

A jogszabály áttanulmányozásával a "TANULÁSIRÁNYÍTÓ" segítségével megismerhetjük a környezetvédelmi törvény tartalmát. Az "ÖNellenőrző feladatok" és a "Megoldások" rendszerbe foglalják a törvény alkalmazása közben megoldandó feladatokat.

A konkrét munkahelyzetre:

A törvény célja az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet egészségének, valamint elemeinek és folyamatainak magas szintű, összehangolt védelme, a fenntartható fejlődés biztosítása. A jogszabály tartalmazza többek között az egyes környezeti elemek védelmére vonatkozó szabályokat, az Országgyűlés, a Kormány, a környezetvédelemért felelős miniszter környezetvédelmi tevékenységeit, továbbá a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait, a környezetvédelem gazdasági alapjaira (környezetterhelési díjak, igénybevételi járulékok, termékdíjak, betétdíjak) vonatkozó általános előírásokat, az előzetes és a részletes környezeti tanulmány, a környezetvédelmi felülvizsgálat tartalmi követelményeit.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Tanulmányozza az 1995. évi LIII. törvényt!

Oldja meg az alábbi feladatokat! Válaszolja meg a feltett kérdéseket!

Amennyiben egyértelmű a válasz, elég a törvény paragrafusára utalni.

1. Fogalmazza meg a környezetvédelmi törvény célját!

---

2. Mire terjed ki a környezetvédelmi törvény hatálya?

---

3. Mely területeken rendelkezik külön törvény - összhangban e törvénnyel - a környezetvédelmet kiemelten érintő feladatokról?

---

4. Nevezze meg a környezetvédelmi törvény alkalmazásában meghatározott, alábbi megfogalmazású alapfogalmakat!

a) a környezeti elemek, azok rendszerei, folyamatai, szerkezete

---

b) a környezetben változás előidézése, a környezetnek vagy elemének természeti erőforráskénti használata;

---

c) a környezetkárosodás bekövetkezésének időpontjában a környezetnek vagy valamely elemének és az általa nyújtott szolgáltatásoknak a rendelkezésre álló legjobb információ alapján meghatározható állapota, mely akkor állt volna fenn, ha a károsodás nem következik be;

---

d) a környezethasználat káros környezeti hatásai elkerülésének érdekében a leghatékonyabb megoldások, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technika alkalmazása a döntéshozatal legkorábbi szakaszától;

---

5. Milyen jogszabály határozhat meg környezethasználatnak minősülő tevékenységet?

---

6. Sorolja fel a környezet védelmének alapelveit!

---

7. Sorolja fel a környezetvédelmi törvény fejezeteit!

---

8. Ismertesse „Az elővigyázatosság, a megelőzés és a helyreállítás” alapelveit!

---

9. Ismertesse a „Felelősség” alapelveit!

---

10. Ismertesse az „Együttműködés” alapelveit!

---

11. Ismertesse a „Tájékoztatás, tájékoztatás és nyilvánosság” alapelvet!

---

12. Hogyan fogalmazza meg a törvény a környezeti elemek egységes védelmét?

---

13. Mely környezeti elemek védelmét rögzíti a törvény?

---

14. Melyek a környezeti elemeket veszélyeztető tényezők a törvény szerint?

---

15. Ismertesse az állam környezetvédelmi tevékenységét!

---

16. Ismertesse az Országgyűlés környezetvédelmi tevékenységét!

---

17. Ismertesse a Nemzeti Környezetvédelmi Program törvénybeli meghatározását!

---

18. Ismertesse a Kormány környezetvédelmi tevékenységét!

---

19. Ismertesse a környezetvédelemért felelős miniszter feladatait!

---

20. Hogyan érvényesül a környezetvédelem a szabályozásban és más állami döntéseknél?

---

21. Ismertesse az Országos Környezetvédelmi Tanács szerepét, tevékenységét!

---

22. Ismertesse a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait!

---

23. Ismertesse a környezetvédelem tervezési rendszerét!

---

24. Ismertesse a Nemzeti Környezeti Térinformatikai Rendszert!

---

25. Ismertesse a Környezetvédelmi információs rendszer működését és a tájékoztatást!

---

26. Hogyan történik a környezeti adatok bejegyzése egyéb nyilvántartásokba?

---

27. Milyen feladatokat határoz meg a törvény a környezetvédelmi kutatásokkal, műszaki fejlesztésekkel kapcsolatban?

---

28. Ismertesse a törvényben a környezetvédelmi neveléssel, képzéssel kapcsolatban meghatározott feladatokat!

---

29. Sorolja fel a környezetvédelem gazdasági alapjának elemeit!

---

30. Mi tartozik a környezetvédelmi igazgatás körébe?

---

31. Ismertesse a környezetvédelmi igazgatásbeli adatkezelést!

---

32. Mit jelent a környezetvédelmi hatósági együttműködés!

---

33. Ismertesse a környezethasználat feltételeit és a hatósági engedélyezést!

---

34. Ismertesse az előzetes vizsgálati eljárást, s az előzetes konzultációt!

---

35. Ismertesse a környezeti hatásvizsgálati eljárást!

---

36. Ismertesse az egységes környezethasználati eljárást!

---

37. Mit kell tudni a környezetvédelmi hatóság döntéséről?

---

38. Ismertesse az egybefoglalt környezethasználati engedélyt!

---

39. Ismertesse a környezethasználat bejelentését!

---

40. Ismertesse a környezetvédelmi felülvizsgálatot!

---

41. Mi a környezetvédelmi teljesítményértékelés?

---

42. Ismertesse a környezetvédelmi felülvizsgálat és teljesítményértékelés közös szabályait!

---

43. A környezetvédelmi törvény az EMAS-ról.

---

44. Mit értünk változás-bejelentési kötelezettség alatt, s ennek ellenőrzésén?

---

45. Anyagok, termékek és technológiák környezetvédelmi minősítése.

---

46. A törvényben rögzített határértékek.

---

47. Ismertesse a környezetvédelmi közigazgatási szervek hatósági eljárásának különös szabályait!

---

48. Ismertesse a szakértői tevékenységre vonatkozó előírásokat!

---

49. Melyek a környezetvédelemben azonnal végrehajtandó határozatok?

---

50. Ismertesse az eljárási költségekre és a felügyeleti díjra vonatkozó rendelkezéseket!

---

51. A nyilvánosság részvétele a környezetvédelemben.

---

52. Ismertesse a környezetvédelmi társadalmi szervezetek jogait!

---

53. Mi a jogi felelősség általános alapja a környezetért?

---

54. Közigazgatási jogi felelősség szabályai a környezetért.

---

55. Ismertesse a kártérítési felelősség meghatározását!

---

56. Ismertesse a környezetvédelmi bírságot!

---

57. Ismertesse a környezetvédelmi megbízott alkalmazási feltételeit, kötelezettségeit és jogait!

---

58. Mi az ügyész szerepe a környezetvédelemben?

---

59. Miket tartalmaznak a környezetvédelmi törvény záró rendelkezései?

MEGOLDÁS

1. 1. §

2. 2. §

3. 3. §

4.

a) környezet

b) környezet igénybevétele

c) eredeti állapot

d) megelőzés

5. 5. §

6. A környezet védelmének alapelvei:

- Az elővigyázatosság, a megelőzés és a helyreállítás
- Felelősség
- Együttműködés
- Tájékoztatás, tájékoztatás és nyilvánosság

7. A környezetvédelmi törvény fejezetei:

- I. Fejezet ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK
- II. Fejezet A KÖRNYEZETI ELEMÉK VÉDELME ÉS AZ ELEMÉKET VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK
- III. Fejezet A KÖRNYEZET VÉDELMÉT SZOLGÁLÓ ÁLLAMI TEVÉKENYSÉG
- IV. Fejezet A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK KÖRNYEZETVÉDELMI FELADATAI
- V. Fejezet A KÖRNYEZET VÉDELMÉNEK MEGALAPOZÁSA
- VI. Fejezet A KÖRNYEZETVÉDELEM GAZDASÁGI ALAPJAI
- VII. Fejezet A KÖRNYEZETVÉDELMI IGAZGATÁS
- VIII. Fejezet A NYILVÁNOSSÁG RÉSZVÉTELE A KÖRNYEZETVÉDELEMBEN
- IX. Fejezet FELELŐSSÉG A KÖRNYEZETÉRT
- X. Fejezet ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

8. 6. § ÷ 8. §

9. 9. §

10. 10. § ÷ 11. §

11. 12. §

12. 13. §

13. A környezeti elemek védelme:

- A föld védelme
- A víz védelme
- A levegő védelme
- Az élővilág védelme
- Az épített környezet védelme

14. Környezeti elemeket veszélyeztető tényezők:

- Veszélyes anyagok és technológiák
- Hulladékok
- Zaj és rezgés
- Sugárzások

15. 37. § ÷ 38. §

16. 39. §

17. 40. §

18. 41. §

19. 42. §

20. 43. § ÷ 44. §

21. 45. §

22. 46. § ÷ 48. §]

23. 48/A. § ÷ 48/F. §

24. 48/G. § ÷ 48/H. §]

25. 49. § ÷ 51. §

26. 52. §

27. 53. §

28. 54. § ÷ 55. §

29. Környezetvédelem gazdasági alapjának elemei:

- A központi költségvetésben meghatározott támogatások
- Környezetvédelmi alap célfeladat fejezeti kezelésű előirányzat
- Települési önkormányzati környezetvédelmi alapok
- A környezet használata után fizetendő díjak
  - a) környezetterhelési díj
  - b) igénybevételi járulék
  - c) termékdíj
  - d) betétdíj

30. 64. §

31. 64/A. §

32. 65. §

33. 66. §

34. 67. §

35. 68. § ÷ 69. §

36. 70. §

37. 71. § ÷ 72. §

38. 72/A. §

39. 72/B. §

40. 73. § ÷ 76. §

41. 77. §

42. 78. § ÷ 81. §

43. 81/A. §

44. 82. § ÷ 83. §

45. 84. § ÷ 86. §

46. 87. § ÷ 89. §

47. 90. § ÷ 91. §

48. 92. §

49. 95. §

50. 95/A. § ÷ 96/B. §

51. 97. §

52. 98. § ÷ 100. §

53. 101. § ÷ 102. §

54. 102/A. § ÷ 102/C. §

55. 103. § ÷ 105. §

56. 106. § ÷ 107. §

57. 108. §

58. 109. §

59. 110. § ÷ 111. §

MUNKANYAG

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

Oldja meg a feladatokat az **1995. évi LIII. törvény** felhasználásával!

Adja meg a választ tartalmazó paragrafust, vagy paragrafusokat!

A hosszabb válaszból csupán két – három jellemző mondatot emeljen ki!

1. feladat

Fogalmazza meg a környezetvédelmi törvény célját!

---

2. feladat

Nevezze meg a környezetvédelmi törvény alkalmazásában meghatározott, alábbi megfogalmazású alapfogalmakat!

a) a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint az ember által létrehozott épített (mesterséges) környezet, továbbá ezek összetevői;

---

b) a környezet valamely elemének a kibocsátási határértéket meghaladó terhelése;

---

c) az a tevékenység vagy mulasztás, amelynek hatására környezetkárosodás következik be;

---

d) olyan kárelhárítási, illetve kármentesítési tevékenység vagy intézkedés, amely a környezetkárosodás enyhítésére, az eredeti állapot vagy ahhoz közeli állapot helyreállítására, valamint a környezeti elem által nyújtott szolgáltatás helyreállítására vagy azzal egyenértékű szolgáltatás biztosítására irányul;

---

e) valamely anyag vagy energia közvetlen vagy közvetett kibocsátása a környezetbe;

---

f) a környezeti, műszaki és gazdasági körülmények között elérhető, legkíméletesebb környezet-igénybevétellel járó tevékenység;

---

g) a környezeti kockázatok mérsékléséhez, a környezet jövőbeni károsodásának megelőzéséhez vagy csökkentéséhez szükséges döntés és intézkedés;

---

h) olyan tevékenységek és intézkedések összessége, amelyeknek célja a környezet veszélyeztetésének, károsításának, szennyezésének megelőzése, a kialakult károk mérséklése vagy megszüntetése, a károsító tevékenységet megelőző állapot helyreállítása;

---

3. feladat

Sorolja fel a környezet védelmének alapelveit!

---

4. feladat

Sorolja fel a környezetvédelmi törvény fejezeteit!

---

5. feladat

Mely környezeti elemek védelmét rögzíti a törvény?

---

6. feladat

Melyek a környezeti elemeket veszélyeztető tényezők a törvény szerint?

---

7. feladat

Ismertesse az állam környezetvédelmi tevékenységét!

---

8. feladat

Ismertesse a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait!

Blank lined area for writing the answer to question 8.

9. feladat

Sorolja fel a környezetvédelem gazdasági alapjának elemeit!

Blank lined area for writing the answer to question 9.

10. feladat

Mi tartozik a környezetvédelmi igazgatás körébe?

Blank lined area for notes or content.

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

1. §

- A törvény célja az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet egészségének, valamint elemeinek és folyamatainak magas szintű, összehangolt védelme, a fenntartható fejlődés biztosítása.

- A törvény a kiszámíthatóság és a méltányos teherviselés elve szerint megfelelő kereteket teremt az egészséges környezethez való alkotmányos jogok érvényesítésére és elősegíti a környezet igénybevételenek, terhelésének és szennyezésének csökkentését, károsodásának megelőzését, a károsodott környezet javítását, helyreállítását.

2. feladat

4.§

- a) környezeti elem
- b) környezetszennyezés
- c) környezetkárosítás
- d) helyreállítási intézkedés
- e) igénybevételei határérték
- f) leghatékonyabb megoldás
- g) elővigyázatosság
- h) környezetvédelem

3. feladat

- Az elővigyázatosság, a megelőzés és a helyreállítás [6. § ÷ 8. §]
- Felelősség [9. §]
- Együttműködés [10. § ÷ 11. §]
- Tájékoztatás, tájékoztatás és nyilvánosság [12. §]

4. feladat

- I. Fejezet ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK
- II. Fejezet A KÖRNYEZETI ELEMEK VÉDELME ÉS AZ ELEMEKET VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK
- III. Fejezet A KÖRNYEZET VÉDELMÉT SZOLGÁLÓ ÁLLAMI TEVÉKENYSÉG
- IV. Fejezet A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK KÖRNYEZETVÉDELMI FELADATAI
- V. Fejezet A KÖRNYEZET VÉDELMÉNEK MEGALAPOZÁSA
- VI. Fejezet A KÖRNYEZETVÉDELEM GAZDASÁGI ALAPJAI
- VII. Fejezet A KÖRNYEZETVÉDELMI IGAZGATÁS
- VIII. Fejezet A NYILVÁNOSSÁG RÉSZVÉTELE A KÖRNYEZETVÉDELEMBEN
- IX. Fejezet FELELŐSSÉG A KÖRNYEZETÉRT
- X. Fejezet ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK [1995. évi LIII. törvény]

5. feladat

- A föld védelme [14. § ÷ 17. §]
- A víz védelme [18. § ÷ 21. §]
- A levegő védelme [22. §]
- Az élővilág védelme [23. §]
- Az épített környezet védelme [24. § ÷ 27. §]

6. feladat

- Veszélyes anyagok és technológiák [28. § ÷ 29. §]
- Hulladékok [30. §]
- Zaj és rezgés [31. §]
- Sugárzások [32. §]

7. feladat

37. § ÷ 38. §

- A környezet védelmének jogi szabályozását, a környezet védelmével összefüggő jogok és kötelezettségek megállapítását és megtartásuk ellenőrzését, a környezet védelmének tervezését és irányítását az állam és a helyi önkormányzat szervei látják el.
- Az állam biztosítja a környezet védelméhez fűződő állampolgári jogok és a más államokkal vagy nemzetközi szervezetekkel kötött környezetvédelmi egyezmények, szerződések érvényesülését.
- A környezetvédelem állami feladatai különösen:
a környezetvédelmi követelmények érvényesítése az állam más irányú feladatai ellátása során;

8. feladat**46. § + 48. §**

- A települési önkormányzat (Budapesten a Fővárosi Önkormányzat is) a környezet védelme érdekében biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat;

- A települési önkormányzat képviselő-testülete, illetőleg a fővárosi önkormányzat esetén a fővárosi közgyűlés önkormányzati rendeletben - törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott módon és mértékben - illetékességi területére a más jogszabályokban előírtaknál kizárólag nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírásokat határozhat meg.

9. feladat

- A központi költségvetésben meghatározott támogatások [56. §]
- Környezetvédelmi alap célfeladat fejezeti kezelésű előirányzat [57. §]
- Települési önkormányzati környezetvédelmi alapok [58. §]
- A környezet használata után fizetendő díjak [59. §]
  - a) környezetterhelési díj [60. §]
  - b) igénybevételi járulék [61. §]
  - c) termékdíj [62. §]
  - d) betétdíj [63. §]

10. feladat**64. §**

A környezetvédelmi igazgatás körébe tartozik:

a) a környezetvédelmi hatósági tevékenység ellátása, így különösen a környezethasználat - e törvényben meghatározott szabályok szerinti - engedélyezése, a környezetért való közigazgatási jogi felelősség érvényesítése;

b) az Információs Rendszer működtetésével kapcsolatos adatkezelési, valamint tájékoztatási feladatok ellátása;

c) anyagok, termékek és technológiák környezetvédelmi szempontból történő minősítési rendszerének meghatározása, forgalomba hozataluk, illetőleg alkalmazásuk engedélyezése;

11. feladat**95. §**

A környezet veszélyeztetésével és a környezet károsításával járó rendkívüli esemény kapcsán hozott határozat fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

12. feladat

106. § + 107. §

- Aki jogszabályban, hatósági határozatban, közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban megállapított, közvetlenül vagy közvetve a környezet védelmét szolgáló előírást megszeg, illetve határértéket túllép, a jogsértő magatartás súlyához - így különösen az általa okozott környezetszennyezés, illetőleg környezetkárosítás mértékéhez, időtartamához és ismétlődéséhez - igazodó környezetvédelmi bírságot köteles fizetni.
- A környezetvédelmi bírságot a környezet igénybevételi járulékon és a környezetterhelési díjon felül kell megfizetni. A környezetvédelmi bírság adók módjára behajtandó köztartozás.
- A környezetvédelmi bírság nem mentesít a büntetőjogi, a szabálysértési, továbbá a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, illetőleg a megfelelő védekezés kialakítására, a természetes vagy korábbi környezet helyreállítására vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

VÍZÜGYI TÖRVÉNY TARTALMA

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Ön a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség munkatársa. Azt a feladatot kapta, hogy technikus szakon tanuló diákok részére – a rendelkezésére álló órakeretben – ismertesse a hatályos vízügyi törvény tartalmát.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A hatályos vízügyi törvény:

1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról

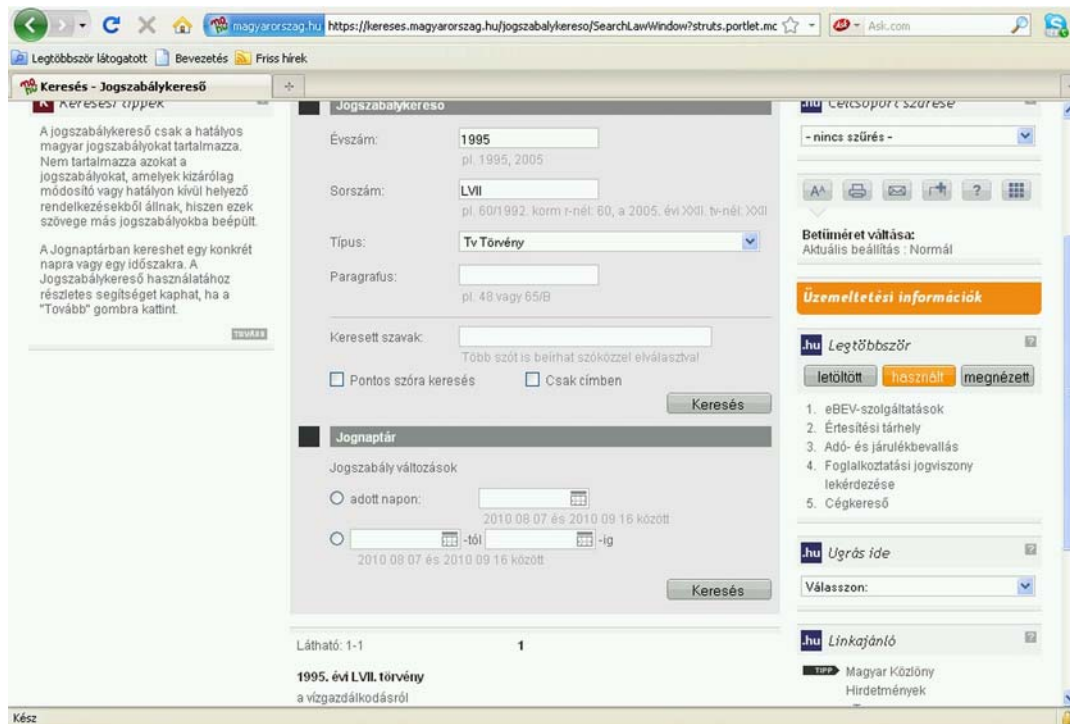
Az interneten lehetőségünk van a naprakész információk megszerzésére, így a hatályos jogszabályok elérésére is.

Hatályos magyar jogszabályok letölthetőek a következő címről: <https://magyarország.hu>

Felhívom a figyelmet.

MINDIG NÉZZÜNK UTÁNA A HATÁLYOS JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOKNAK!

Töltsük le gépünkre a jogszabályt!

2. ábra. Képernyőkép a jogszabálykeresés után (1995. évi LVII. törvény)

Amennyiben a téma megismeréséhez szükségesnek tartjuk, nyomtassuk ki a törvényt!

Tekintsük át az 1995. évi LVII. törvényt, mely az alábbi tíz fejezetből és három mellékletből áll:

- I. Fejezet Általános rendelkezések
- II. Fejezet A vizekkel és vízilétesítményekkel összefüggő feladatok
- III. Fejezet A tulajdonra és a tulajdon működtetésére vonatkozó rendelkezések
- IV. Fejezet Víziközművekkel végzett közüzemi tevékenység
- V. Fejezet Gazdálkodás a vízkészletekkel
- VI. Fejezet A vizek kártételei elleni védelem és védekezés
- VII. Fejezet A vizekkel és vízilétesítményekkel összefüggő ingatlanokra vonatkozó rendelkezések
- VIII. Fejezet A vízügyi hatósági jogkör
- IX. Fejezet A vízgazdálkodási társulatok
- X. Fejezet Záró rendelkezések

Mellékletek:

1. számú melléklet Fogalommeghatározások
2. számú melléklet Az állam kizárólagos tulajdonában lévő folyók, patakok, holtágak, mellékágak és azok medre
3. számú melléklet Az állam kizárólagos tulajdonában lévő vízilétesítmények

A jogszabály tartalma címszavakban:

- a törvény hatálya
- vizekkel, vízilétesítményekkel összefüggő feladatok

- a vizekkel, vízilétesítményekkel összefüggő állami feladatok
- a vizekkel, vízilétesítménnyel összefüggő települési önkormányzati feladatok
- vízgazdálkodási tanácsok
- vízgazdálkodási szakértő
- a tulajdonra és a tulajdon működtetésére vonatkozó rendelkezések
  - kizárólag állami tulajdonra vonatkozó rendelkezések
  - települési önkormányzati tulajdonra vonatkozó rendelkezések
- víziközművekkel végzett közüzemi tevékenység
- gazdálkodás a vízkészletekkel
  - a vizek hasznosítási lehetőségei
  - vízkészletjárulék
- a vizek kártételei elleni védelem és védekezés
  - vizek kártételei elleni védelem érdekében szükséges feladatok
  - az árvíz- és belvízvédekezés országos irányítása
  - a vizek veszélyeztetőjének, károsítójának – ismeretlen esetében is – felelőssége
- a vizekkel és vízilétesítményekkel összefüggő ingatlanokra vonatkozó rendelkezések
  - az ingatlan tulajdonosára vonatkozó rendelkezése
  - ingatlan-nyilvántartásra vonatkozó előírások
- a vízügyi hatósági jogkör
  - vízjogi engedély szükségessége
  - vízjogi engedély megadásának feltételei
  - vízjogi engedély módosítása, szüneteltetése, visszavonása
  - hatósági eljárás költségei
  - vízikönyv és vízkészlet-nyilvántartás vezetése
  - nagyvizi mederben telekalakítási és építési tilalom elrendelése
- vízgazdálkodási társulatok
  - vízgazdálkodási társulatok lehetnek:
    - vízitársulat
    - víziközmű társulat:
      - ◆ feladata
      - ◆ megalakulása
      - ◆ működése, tevékenysége
      - ◆ vagyona
      - ◆ megszűnése
- záró rendelkezések

Összefoglalás

A jogszabály áttanulmányozásával a "TANULÁSIRÁNYÍTÓ" segítségével megismerhetjük a vízügyi törvény tartalmát. Az "ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK" és a "MEGOLDÁSOK" rendszerbe foglalják a törvény alkalmazása közben megoldandó feladatokat.

A konkrét munkahelyzetre:

A vízügyi jog alapvető forrása a vízügyi törvény, jelenleg a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény.

A törvény

- a vizek állami tulajdonának érvényesítésével, az állami szervek kezelői jogkörével összefüggő érdekeltségi viszonyok szabályozásával;
- a közcélú vizek társadalmi hasznosításával és műszaki értelemben vett rendezési módozatainak szabályozásával;
- a vizekkel való állami rendelkezés megalapozásával, a társadalmi hasznosítás engedélyezésével és a vizekkel kapcsolatos közérdek kötelező erejű, esetenként kényszerítő jellegű érvényesítésével

foglalkozik.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Tanulmányozza az 1995. évi LIII. törvényt!

Oldja meg az alábbi feladatokat! Válaszolja meg a feltett kérdéseket!

Amennyiben egyértelmű a válasz, elég a törvény paragrafusára utalni.

1. Mire terjed ki a vízügyi törvény hatálya?

---

2. Nevezze meg a vízügyi törvény alkalmazásában az 1. számú mellékletben meghatározott, alábbi megfogalmazású alapfogalmakat!

a) egy vagy egyidejűleg több vízgazdálkodási feladat (vízátvezetés, vízpótlás, belvízelvezetés, mezőgazdasági és egyéb vízszolgáltatás) ellátására alkalmas vízilétesítmény;

---

b) a rendszeres emberi fogyasztásra alkalmas a fizikai, a kémiai, a bakteriológiai, a toxikológiai és a radiológiai határértékeknek megfelelő víz;

---

c) a vizek hasznosítása, hasznosítási lehetőségeinek megőrzése, a vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás);

---

d) a vizek többletéből vagy hiányából származó kár;

---

3. Ismertesse a vizekkel és vízellátási létesítményekkel összefüggő állami feladatokat!

---

4. Mely szerv végzi a vizekkel és a vízellátási létesítményekkel összefüggő állami feladatok körében az igazgatási tevékenységeket?

---

5. Ismertesse a vizekkel és vízellátási létesítményekkel összefüggő önkormányzati feladatokat!

---

6. Sorolja fel a vízügyi törvény fejezeteit!

---

7. Mi a vízgazdálkodási tanácsok szerepe?

---

8. Vízgazdálkodási szakkérdésben milyen előírásoknak kell megfelelnie a szakértőnek?

---

9. Ismertesse a vízgazdálkodás területén a tulajdonra vonatkozó előírásokat!

---

10. Ismertesse a vízgazdálkodási tulajdonok működtetésére vonatkozó előírásokat!

---

11. Ismertesse a víziközművekkel végzett közüzemi tevékenységre vonatkozó előírásokat!

---

12. Ismertesse a vizek hasznosítási lehetőségeire vonatkozó előírásokat!

13. Ismertesse a vízkészletjárulékkal kapcsolatos előírásokat!

---

14. Kinek feladata a vizek kártétele elleni védelem és védekezés?

---

15. A vizek kártétele elleni védelemben és védekezésben mi a vízügyi igazgatási szervezet feladata?

---

16. A vizek kártétele elleni védelemben és védekezésben mi a helyi önkormányzatok feladata?

---

17. A vizek kártétele elleni védelemben és védekezésben mi az érdekelt tulajdonosok, az ingatlant egyéb jogcímen használók feladata?

---

18. Ismertesse az árvíz- és belvízvédekezés irányítását!

---

19. Ismertesse a vizek veszélyeztetésére, károsítására vonatkozó előírásokat!

20. Ismertesse a vizekkel és vízellátási létesítményekkel összefüggő ingatlanokra vonatkozó rendelkezéseket!

---

21. Ismertesse a vízügyi hatósági jogkör gyakorlására vonatkozó előírásokat!

---

22. Az állam és az önkormányzaton kívül, mely szervezet láthat el közfeladatot a vízgazdálkodás területén?

---

23. Ismertesse a víziközmű társulatra vonatkozó általános rendelkezéseket!

---

24. Víziközmű társulat milyen vízgazdálkodási közfeladatokat láthat el?

---

25. Milyen szervezet látja el víziközmű társulat törvényességi felügyeletét?

---

26. Ismertesse a víziközmű társulat megalakulására vonatkozó rendelkezéseket!

27. Ismertesse a víziközmű társulat működésére vonatkozó rendelkezéseket!

_____

28. Miből gazdálkodik a víziközmű társulat?

_____

29. Víziközmű társulat megszűnése.

_____

30. Miket tartalmaznak a vízügyi törvény záró rendelkezései?

_____

MEGOLDÁS

1. 1. §

2.

a) csatorna

b) ivóvíz

c) vízgazdálkodás

d) vízkár

3. 2. §

4. 3. §

5. 4. §

6. A törvény fejezetei:

- I. Fejezet Általános rendelkezések
- II. Fejezet A vizekkel és vízilétesítményekkel összefüggő feladatok
- III. Fejezet A tulajdonra és a tulajdon működtetésére vonatkozó rendelkezések
- IV. Fejezet Víziközművekkel végzett közüzemi tevékenység
- V. Fejezet Gazdálkodás a vízkészletekkel
- VI. Fejezet A vizek kártételei elleni védelem és védekezés
- VII. Fejezet A vizekkel és vízilétesítményekkel összefüggő ingatlanokra vonatkozó rendelkezések
- VIII. Fejezet A vízügyi hatósági jogkör
- IX. Fejezet A vízgazdálkodási társulatok
- X. Fejezet Záró rendelkezések
- Mellékletek

7. 5. §

8. 5/A. §

9. 6. §

10. 7. § ÷ 12. §

11. 13. §

12. 14. § ÷ 15. §

13. 15/A. § ÷ 15/E. §

14. 16. § (1) bekezdés

15. 16. § (3) és (4) bekezdés

16. 16. § (5) bekezdés

17. 16. § (6) bekezdés

18. 17. §

19. 18. § ÷ 19. §

20. 20. § ÷ 27. §

21. 28. § ÷ 33/A. §

22. 34. §

23. 35. § ÷ 37. §

24. 38. §

25. 39. §

26. 40. § ÷ 41. §

27. 42. § ÷ 43. §

28. 44. §

29. 44/A. §

30. 45. § ÷ 45/A. §

MUNKKANYAG

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

Oldja meg a feladatokat az **1995. évi LVII. törvény** felhasználásával!

Adja meg a választ tartalmazó paragrafust, vagy paragrafusokat!

A hosszabb válaszból csupán két – három jellemző mondatot emeljen ki!

1. feladat

Mire terjed ki a vízügyi törvény hatálya?

Blank lined area for writing the answer to the first question.

2. feladat

Nevezze meg a vízügyi törvény alkalmazásában az 1. számú mellékletben meghatározott, alábbi megfogalmazású alapfogalmakat!

a)) a mederből kilépő vizek, árvizek kártételei elleni megelőző tevékenység, amely az előntható területet (árteret) árvízvédelmi művek (töltések, falak, árvízcsúcscsökkentő tározók, árapasztó csatornák) létesítésével mentesíti (mentesített ártér) a rendszeres elöntéstől;

Blank lined area for writing the answer to the second question.

b) víz (folyó, patak, csatorna, tározó, tó) hullámzó mozgásának hatására a partban keletkezett rongálódás;

---

c) a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló természetes mélyedés vagy kiépített terepalakulat, amelyet meghatározott partvonalig a víz rendszeresen elborít;

---

d) a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít;

---

e) olyan terület, amelyen belül a népesség és/vagy a gazdasági tevékenység elegendően koncentrált ahhoz, hogy a települési szennyvizet összegyűjtsék, szennyvíztisztító telepre és végső kibocsátási pontra vezessék,

---

f) a vizek kártételei elleni védekezéshez szükséges vízilétesítmény;

---

g) minden olyan természetes vagy mesterséges terepalakulat, amelyben állandóan vagy időszakosan víz áramlik;

---

h) a károsan sok vagy károsan kevés víz elleni szervezett tevékenység;

8. feladat

Kinek feladata a vizek kártétele elleni védelem és védekezés?

---

9. feladat

Ismertesse a vízügyi hatósági jogkör gyakorlására vonatkozó előírásokat!

---

10. feladat

Víziközmű társulat milyen vízgazdálkodási közfeladatokat láthat el?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

1. §

A törvény hatálya

- a) a felszín alatti és a felszíni vizekre (a továbbiakban: vizek), a felszín alatti vizek természetes víztartó képződményeire, illetőleg a felszíni vizek medrére és partjára;
- b) arra a létesítményre, amely a vizek lefolyási és áramlási viszonyait, mennyiségét, minőségét, medrét, partját vagy a felszín alatti vizek víztartó képződményeit befolyásolja vagy megváltoztathatja;
- c) arra a tevékenységre, amely a vizek lefolyási és áramlási viszonyait, mennyiségét, minőségét, medrét, partját vagy a felszín alatti vizek víztartó képződményeit befolyásolja vagy megváltoztathatja;

... terjed ki.

2. feladat

1. számú melléklet

- a) árvízmentesítés
- b) elhabolás
- c) meder
- d) nagyvízi meder
- e) agglomeráció
- f) védmű
- g) vízfolyás
- h) vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás)

3. feladat

2. §

Az állami feladatok:

- a) a vízgazdálkodás országos koncepciójának és ezen koncepció egyes részterületeit érintő, a vizek külön jogszabályban megfogalmazott jó állapotának elérését szolgáló intézkedések programjának, valamint a vízkészletek védelmét és fenntartható használatát szolgáló finanszírozási és költséggazdálkodási politikának, az árpolitikának a kialakítása, továbbá a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal összhangban lévő nemzeti programok kialakítása, jóváhagyása;
- b) az állami vízgazdálkodási közfeladatok tekintetében az a) pontban említettek végrehajtásának megszervezése;
- c) a nemzetközi együttműködésből adódó vízügyi feladatok ellátása;

4. feladat**4. §**

A települési önkormányzat feladata:

- a) a helyi vízi közüzemi tevékenység fejlesztésére vonatkozó – a vízgazdálkodás országos koncepciójával és a jóváhagyott nemzeti programokkal összehangolt tervek kialakítása és végrehajtása;
- b) a helyi víziközművek működtetése, a koncessziós pályázat kiírása, elbírálása és a koncessziós szerződés megkötése;
- c) a közműves vízellátás körében a települési közműves vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó terv jóváhagyásáról és a vízfogyasztás rendjének megállapításáról való gondoskodás;
- d) a vízgazdálkodási feladatokkal kapcsolatos önkormányzati hatósági feladatok ellátása;

5. feladat

- I. Fejezet Általános rendelkezések
  - II. Fejezet A vizekkel és vízilétesítményekkel összefüggő feladatok
  - III. Fejezet A tulajdonra és a tulajdon működtetésére vonatkozó rendelkezések
  - IV. Fejezet Víziközművekkel végzett közüzemi tevékenység
  - V. Fejezet Gazdálkodás a vízkészletekkel
  - VI. Fejezet A vizek kártételei elleni védelem és védekezés
  - VII. Fejezet A vizekkel és vízilétesítményekkel összefüggő ingatlanokra vonatkozó rendelkezések
  - VIII. Fejezet A vízügyi hatósági jogkör
  - IX. Fejezet A vízgazdálkodási társulatok
  - X. Fejezet Záró rendelkezések
- Mellékletek

6. feladat**13. §**

(1) A víziközművek működtetése során végzett vízellátás, szennyvízelvezetés, – elhelyezés és –tisztítás, valamint egyesített rendszer esetén a csapadékvíz–elvezetés közüzemi tevékenység. A víziközművek működtetőit a közüzemi tevékenység keretében az ivóvízellátás és a szennyvízelvezetés szolgáltatására szerződéskötési kötelezettség terheli.

(2) Az (1) bekezdésben említett közüzemi tevékenységre a Polgári Törvénykönyvnek a szerződésre vonatkozó általános szabályait és a közüzemi szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A közüzemi tevékenységgel nyújtott szolgáltatásért díjat kell fizetni. A díjfizetés elmulasztása miatt a vízellátást a közüzem korlátozhatja – termelési célú vízfelhasználásnál szüneteltetheti – azonban a létfenntartási ivó- és közegészségügyi, katasztrófa-elhárítási vízigények kielégítéséhez szükséges vizet ebben az esetben is szolgáltatni kell.

7. feladat

14. § – 15. §

- (1) A vizek hasznosítási lehetőségeinek megőrzésére
- a természetes vizek hasznosíthatósági feltételeinek rendszeres ellenőrzésével,
  - a vízszennyezések megakadályozásával,
  - a vizek védelmét, illetve szabályozását szolgáló vízilétesítmények létesítésével és működtetésével,
  - a vízhasználatot akadályozó vízminőségi károk megelőzésével, csökkentésével, illetve elhárításával,
  - a vizek medrének és a vízilétesítmények vízvédelmi célú karbantartásával,
  - a vizek, azok jellemzőinek megfigyelésével, állapotának értékelésével,
  - az emberi beavatkozások, a felszíni és felszín alatti vizek állapotára gyakorolt hatások elemzésével,
  - a vízhasználatok gazdasági elemzésével,
  - a vízkészletek ésszerű használatára ösztönző jogi és közgazdasági eszközrendszer kialakításával
- kell törekedni.

8. feladat

16. § (1)

A vizek kártételei elleni védelem érdekében szükséges feladatok ellátása – a védőművek építése, fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése, valamint a védekezés – az állam, a helyi önkormányzatok, illetve a károk megelőzésében vagy elhárításában érdekelt kötelezettsége.

9. feladat

28. § + 33/A. §

28. § (1) Vízzogi engedély szükséges – jogszabály által bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve – a vízimunka elvégzéséhez, illetve vízilétesítmény megépítéséhez, átalakításához és megszüntetéséhez (létesítési engedély), továbbá annak használatbavételéhez, üzemeltetéséhez, valamint minden vízhasználatához (üzemeltetési engedély).

(2) Elvi vízjogi engedély kérhető a vízjogi engedélyezési kötelezettség alá tartozó vízhasználat, vízimunka és vízilétesítmény műszaki tervezéséhez.

10. feladat

38. §

A víziközmű társulat közfeladatként a település, az együttesen ellátható települések belterületi, illetve lakott területi részének közműves vízellátását, szennyvízelvezetését, szennyvíztisztítását, a belterületi vízrendezést és csapadékvíz elvezetést szolgáló vízilétesítményeket hoz létre, illetve fejleszt.

MUNKANYAG

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

<https://kereses.magyarország.hu/jogszabalykereso>

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól (2010. 08. 29.)

1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról (2010. 08. 02.)

AJÁNLOTT IRODALOM

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról

A(z) 1223-06 modul 028-as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 853 02 0010 52 01	Szennyvíztechnológus
52 853 02 0010 52 02	Víztechnológus
54 853 01 0000 00 00	Vízügyi technikus

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
20 óra

MUNKANYELVI
MUNKAANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató